І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редакції і Адміністрації:
'Svoboda', 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 104. ЦЕНТІВ 10 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 1-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1957 TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 104. VOL. LXIV.

ЛЕТУНСТВО ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ДОРУЧЕНЬ СЕКРЕТАРЯ ОБОРОНИ

Вашингтон. — Провід летунських збройних сил ЗДА запротестував формально проти виданої секретарем оборони Чарлзом Е. Вилсоном директиви в справі закуплювання потрібних для летунства матеріялів і замовлювання нових літаків чи їх складових частин. Згідно з цією директивою, замовляти ці матеріяли чи літаки, як теж іншу потрібну для летунства зброю можна тільки у випадку наявности потрібних на це фондів і в рямцях затвердженого бюджету. У своїй директиві Вилсон висловив вимогу, що не можна замовляти й одержувати ніякого матеріялу чи виряду, як не будуть запевнені фонди на виконання цілої програми чи проєкту. Проти цієї директиви запротестував передусім секретар летунських збройних сил Дж. Дж. Даґлес і такі ж протести приготовляють інші керівні чинники із командування летунських збройних сил. Секретар і командування летунства вважають, що таке обмеження затримає в основному передусім розбудову запланованих міжконтинентальних турбомоторових літаків й інших родів модерної зброї. Щоб здійснити заплановані програми і проєкти, треба було досі завжди замовляти потрібні матеріяли і частини виряду наперед, сплачуючи тільки яких 10 процентів ціни і решту згодом, після їх виконання. Свою директиву в справі обмеження закупів і замовлень проголосив секретар оборони внаслідок намагань Конґресу зменшити військовий бюджет ЗДА, щонайменше на два і пів більйона долярів. Палата Репрезентантів, не зважаючи на апель Президента не зменшувати видатків на оборонні цілі, перевела таки згадану редукцію і відіслала вже зредукований проєкт бюджету оборони на затвердження Сенату.

Айзенгавер прийняв резиґнацію секретаря скарбу Гомфрі

Вашингтон. — Президент Айзенгавер 29-го травня прийняв резиґнацію секретаря скарбу Джорджа М. Гомфрі і одночасно найменував на те становище Роберта Б. Андерсона. Але Гомфрі урядуватиме аж до закінчення цьогорічної сесії Конґресу, або принаймні до ухвалення законопроєкту про бюджет. Гомфрі — це перший із „великої трійці" в кабінеті Айзенгавера, який зрезиґнував. Ходять поголоски, що ще цього року зрезиґнують і дальші два члени з цієї трійці — державний секретар Джан Фостер Доллес і секретар оборони Чарлз Е. Вилсон. Новонайменований секретар скарбу Роберт Б. Андерсон був в роках 1953-1954 секретарем фльоти, а після того був заступником секретаря оборони до 1955-го року, коли покинув державну службу і став президентом канадійської копальняної фірми „Венчурс". Він був демократом і підтримував Айзенгавера в виборах в 1952-му році, а пізніше зареєструвався при виборах в 1956 р. республіканцем. Сам Гомфрі запропонував Президентові найменувати на секретаря скарбу Андерсона. Президент з „глибоким жалем" прийняв резиґнацію Гомфрі, який був і його особистим приятелем. Андерсон продовжуватиме ту саму фінансову політику, яку вів Гомфрі. Хоч і Андерсон і Айзенгавер заявляли, що між ними не було розходження щодо фінансової політики, то в політичних колах гадають, що Гомфрі таки противився бюджетовому законопроєктові, який в сумі 71,800,000 долярів Президент предложив Конґресові.

Американці урочисто вшанували пам'ять Поляглих

Ню Йорк. — 30-го травня американці в цій країні і в усіх країнах світу, де стоять американські збройні сили, урочисто вшанували пам'ять Поляглих Вояків, які згинули в обороні ЗДА. Відбувалися військові паради в пошану Поляглих в кожному місті цієї країни та окремі Богослужби. На Крайовому цвинтарі в Арлінґтоні, Вірджінія, заступник секретаря оборони Доналд А. Кворлес склав вінок в імені президента Айзенгавера на могилі Невідомого Вояка. Президент залишився на День Поляглих в столиці. В Ню Йорку відбулися парадні покази і екладення вінків у Мангеттені і Брукліні. Тим парадам приглядалися сотки тисяч осіб. Закордоном в столицях Англії, Франції і Німеччини відбулися паради, під час яких вшановували пам'ять Поляглих. Гарна погода спричинила те, що мільйони американців знайшлися на автострадах, але, на щастя, не було більшого числа автових катастроф, бо до ранку 31-го травня їх нараховано тільки 85, хоч Крайове Бюро Безпеки передбачувало, що на шляхах згине 120 осіб. Але були нещасливі випадки, бо населення масово користало з морських і річних купелів, і деякі втопилися під час купелів. Були і випадки смерти під час їзди роверами.

В АМЕРИЦІ

● **Суд присяжних в Гакенсеку, Н. Дж.,** визнав винним 23-річного Едварда Г. Смита в убивстві 15-річної Вікторії Зелінської з Магви, Н. Дж. У вироку суд не згадував про злагіднюючі обставини, і тому Смит має згинути на електричному кріслі.

● **Голова транспортового відділу Ню Йорку, Теодор В. Кіл,** видав зарядження, яким забороняється заходити до автобусів із ручними візками, бо це утруднює рух пасажирів. Цієї заборони домагалися шофери автобусів.

● **Губернатор Каліфорнії Ґудвін Найт** заявив на пресовій конференції, що коли сенатор Вільям Ф. Новленд в 1958 році стане губернатором Каліфорнії, то в 1960 році кандидуватиме на президента, змагаючись за це становище з віце-президентом Ричардом М. Ніксоном.

● **Сенатор Джеймс О. Істленд** закликає членів робітничих спілок викинути зі своїх проводів тих осіб, які не хочуть відповідати в конґресових слідчих комісіях на запитання, чи вони є комуністами.

● **Голова Комісії для Досліджения Протиамериканської Діяльности,** конґресмен Френсіс Е. Волтер повідомляє, що „хтось настрашив" вдову Льва Троцького, і вона відмовилася зізнавати в цій комісії про комуністичну загрозу. 75-річна пані Троцька вернулася до Мехіка, хоч прибула до ЗДА з метою свідчити проти комуністів в американському Конґресі.

● **Республіканський сенатор** Гомер Кейпгардт заявив у Сенаті, що демократичний сенатор Вейн Морс, який порівнював Айзенгавера з Дейвом Беком, є „нечесний і неморальний". Морс назвав за це Кейпгардта „чашкою зґірклої іґнорації".

● **Адмірал Вільям Дейвіс** повідомляє, що морська фльота має в своєму озброєнні нову керовану ракету „Мартин Боллпай" — недорогу і простої конструкції, яка цілює з великою точністю. Цією ракетою можна нищити ворожі танки, автомобільні валки, мости та залізниці. Важить вона лише 600 фунтів.

● **Посадник міста Сінсінаті,** Огайо, Чарлз П. Тефт домагається, щоб в американських школах більше вчили чужих мов і про життя в інших країнах. Американські громадяни — каже він — мають бути більшими реалістами в відношенні до інших народів і держав.

УХВАЛАМИ ДЛЯ ДОБРА УНСОЮЗУ І ВСІЄЇ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ ЗАКІНЧЕНО РІЧНІ НАРАДИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСОЮЗУ НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка, Кергонксон. — Цілою низкою конкретних рішень на ухвал для добра УНСоюзу та всієї української спільноти закінчено звичайні і передконвенційні наради Головного Уряду Українського Народного Союзу пізно ввечорі минулого четверга, 30-го травня. Наради почалися в понеділок 27-го травня і їх попередила перевірка стану і діловодства організації попереднього тижня.

Продовження Дебат над звітами в третьому дні нарад

Третій день нарад Головного уряду УНСоюзу в середу, 29-го травня, проведено головно на продовжуванні започаткованих вже попереднього дня дебат над звітами. У дебатах над звітами Гол. Контрольної Комісії та поодиноких членів тієї Комісії: д-ра Вол. Ґалана, інж. Степана Куропася, Івана В. Іванчука, Петра Кучми та інж. Вол. Коссара, заторкнено і вияснено ряд важливих справ відносно господарства майном та організаційної праці УНСоюзу, зокрема відносно системи та способу інвестицій і користей з того, як і ряд загальних та місцевих справ, зв'язаних з індивідуальною працею членів Контрольної Комісії, як урядовців УНСоюзу. Цілий великий комплекс праці для УНСоюзу та в рямках УНСоюзу для української спільноти заторкнено і обговорено в дебатах над звітами членів Головної Ради: Дмитра Шмаґали, Івана Кокольського, Анни Чопик, Марії Демидчук, Андрія Джули, Тараса Шпікули, д-ра Ярослава Падоха, Василя Гуссара, Володимира Дідика, Миколи Давискиби, Олени Штогрин. Усім їм, як і раніше членам Контрольної Комісії, схвалено одноднушно заяву довір'я. Оживлені дебати відбулись над звітом гол. ред. „Свободи" А. Драгана. В цих дебатах, в яких забирали голос усі учасники нарад, обговорено та вияснено засадничі і актуальні справи, зв'язані з редакцією „Свободи" та її видань. Після дебат одноднушно схвалено заяву довір'я звітодавцеві.

Дебати і ухвали в четвертому дні нарад.

Частину третього і весь четвертий день річних нарад Головного Уряду УНСоюзу проведено на обговорюванні цілого ряду актуальних організаційних, фінансових, культурних, виховних і подібних справ УНСоюзу та вкінці над конкретними ухвалами. В організаційних справах найбільше уваги віддано теперішній кампанії для збільшення УНСоюзу до 75,000 членів, а у фінансових справах обговорювано зокрема справу інвестицій, при чому підкреслювано започатковану вже тенденцію збільшення інвестицій в морґеджах (гіпотеках), інтерпретуючи її головно як допомогу і прислугу широким колам членства УНСоюзу. У цій справі винесено також відповідні конкретні ухвали. Багато уваги віддано також Союзівці, вакаційновідпочинковій оселі УНСоюзу, і багатьом не тільки відпочинковим, але і культурним та виховним можливостям, які вона дає.

Відзначено 40-ліття праці гол. касира Романа Слободяна в УНСоюзі і для УНСоюзу та української спільноти

Упродовж цьогорічних нарад Головного Уряду УНСоюзу окремо вшановано 40-ліття праці головного касира п. Романа Слободяна в УНСоюзі і для УНСоюзу та української спільноти. Правда, це 40-ліття припадає щойно в листопаді цього року, але члени Головного Уряду, на велику несподіванку самого Ювілята, не могли пропустити такої нагоди, як остання перед конвенцією річні наради, щоб цієї події бодай скромно не відзначити. Сталось це під час традиційної вже з таких нагод спільної вечері в третьому дні нарад, незрівняними провідниками якої є, звичайно, головні контролери інж. Степан Куропась і п. Іван В. Іванчук. Заскочений несподіванкою та схвильований виявленою йому

Роман Слободян

спеціяльною увагою та пошаною, Ювілят зробив те, що так дуже характеристичне і для всієї його довгої, великої і провідної діяльности: пожертвував 50 долярів на добру ціль: на пам'ятник Тараса Шевченка на „Союзівці". Приявна на вечорі була і пані Слободян та найстарший їх син, Данило, що є управителем „Союзівки".

Справи гол. секретаря передано Екзекутиві

До тих проблем, які викликали загальне заінтересування та вимагали багато уваги, була і справа опорожненого смертю сл. п. Григорія Германа місця головного секретаря УНСоюзу. В цій справі Головний Уряд УНС, „обмірковувавши уважно потреби та добро організації, доручив Головному Екзекутивному Комітетові і зокрема головному предсідникові Д. Галичину, — продовжувати працю головного секретаря в головній канцелярії УНС, покликавши собі до помочі такого урядовця чи таких урядовців головної канцелярії, яких він уважатиме за відповідних, та надавши йому чи їм таку працю і такі повновласті, які вважатиме за корисні для праці в канцелярії і для добра організації". Тим самим Головний Уряд не вибирав головного секретаря, хоч про такого була мова, вважаючи, що добро організації і короткий час перед конвенцією в наступному році того не вимагають.

Після дальших ухвал та обговорення і вирішення різних справ, — гол. предсідник Д. Галичин, що напереміну із своїми заступниками, адв. М. Пізнаком та п-нею Геневефою Жеребняк проводив нарадами, в короткому кінцевому слові підкреслив направду прикладну в нашому суспільстві діловість та речевість кожночасних нарад Головного Уряду УНС взагалі, а цих зокрема. Передумовою таких нарад є велике громадське вироблення їх учасників, повне знання всього комплексу обговорюваних та вирішуваних проблем і, зокрема, ідейність, свідомість великої відповідальности та братерський дух, що характеризують УНСтюз, його членство і його провід.

Головний Уряд УНСоюзу закінчив свої наради традиційно відспіванням українського національного гимну „Ще не вмерла". Велика частина членів Головного Уряду УНС є також членами Українського Конґресового Комітету і всі вони виїхали до Ню Йорку, щоб взяти участь в нарадах Ширшої Ради УКК які мають відбутись впродовж цієї суботи і неділі 1-го і 2-го червня. Поодинокі члени Головного Уряду УНС, також з віддалених місцевостей, заповіли свій приїзд і свою участь у величавому Шевченківському здвизі, що відбудеться на Союзівці в неділю, 16-го червня, з нагоди відкриття пам'ятника Тараса Шевченка на тій оселі.

ПОНАД 18,000 ДОЛЯРІВ АСИГНУВАВ ГОЛОВНИЙ УРЯД УНСОЮЗУ НА НАРОДНІ ЦІЛІ З НАГОДИ РІЧНИХ НАРАД

Союзівка, Кергонксон, Н. И. — Як і кожного, так і цього року Головний Уряд Українського Народного Союзу закінчив свої річні наради в тижні від 27-го травня асиґнатою поважної суми, бо аж 18,500 долярів на народні культурні, гуманітарні, виховні та подібні цілі. Цю суму розділено так:

На побудову пам'ятника Тараса Шевченка	$ 7,000
Англомовна Енциклопедія Українознавства	3,000
Народний Фонд УККомітету	2,000
Злучений Український Американський Допомоговий Комітет	750
Курси Українознавства на „Союзівці"	1,000
Дитячий журнал „Веселка"	500
Український Вільний Університет в Мюнхені	500
Комітет Українців Канади	200
Осередок Української Культури в Канаді	250
Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗДА	200
Українська Вільна Академія Наук в ЗДА	100
Українська Вільна Академія Наук в Канаді	100
Українська Православна Колеґія св. Андрея в Бавнд Бруку, Н. Дж.	250
Американський Червоний Хрест	150
Культурно-Освітній Комітет в Торонті	150
Гаслова Енциклопедія Українознавства в Сарселі	200
Заочні Курси Українознавства в Сарселі	100
Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі	100
Український Католицький Семінар у Вашинґтоні	300
Каледж св. Василія в Стемфорді	300
Жіноча Академія СС Василіянок у Факс Чейс	100
Сиротинець у Филаделфії	100
Український Технично-Господарський Інститут в Німеччині	100
Комісія Допомоги Українському Свудентству в Німеччині	100
Українознавчі Стипендії на Манітобському університеті	100
Українсько-Американська Культурна Фундація в Дітройті	100
Фонд Ураїнських Американських Ветеранів	100
Стипендійний Студентський Фонд СУСТА	100
Пласт на вакаційну оселю	200
СУМА на вакаційну оселю	100
Українська дитяча оселя в Шикаґо, Ілл.	100

П'єр Пфлімлен творить новий французький уряд

Париж. — Вже три кандидати на нового голову уряду у Франції зреклися: кол. прем'єр Ґю Молле заявив, що рішуче не буде формувати нового уряду, а Рене Плевен, який з доручення президента Рене Коті переводив інформаційні розмови з політичними партіями, і лідер правої партії Незалежних кол. прем'єр Антуан Піней, дали теж президентові Коті відмовну відповідь. Тоді він доручив цю місію лідерові центрової католицької Народно-республіканської партії, 47-річному П'єрові Пфлімленові скласти новий уряд. Інша річ, чи це йому вдасться. Пфлімлен є економістом і м. ін. був міністром фінансів в уряді Едґара Фора у 1955 році, а у Франції є тепер дві центральні проблеми: довести до кінця війну в Альжирі та розв'язати гостру економічну кризу. У зв'язку з цією останньою, французький парлямент прийняв закон „надзвичайної потреби" про затягнення в державному французькому банку коротко-термінової позики у висоті 80 більйонів франків (близько 230 мільйонів долярів) на покриття найактуальніших видатків. Мабуть під тиском господарської кризи французький уряд Ґю Молле, який тимчасово продовжує керувати державними справами, погодився на безпосередні переговори з Єгиптом, над можливостями закінчення бойкоту Францією Суезького каналу.

Хрущов твердить, що СССР має водневу бомбу, яку „боїться розрядити"

Москва. — Нікіта Хрущов заявив польським журналістам, які недавно відвідали Москву, що Совєти мають „таку велику водневу бомбу, що вони самі бояться перевести її експериментальний вибух". „Ми боїмося зробити це без уваги на безмежні простори СССР" — мав заявити Хрущов. Він мав додати, що ця бомба, що її вибух переведено б в підбігуновому обширі, могла б „зрізати" льодову смугу північного бігуна. Совєтські учені буцімто мали заявити, що в такому випадку рівень Атлантійського океану піднісся б на 70 стіп і води могли б залити однаково Лондон, як і Ню Йорк. Таку фантастичну вістку принесла офіційна комуно-польська Публіцистична Інформаційна Аґенція. За коментарями американських часописів сила ядрових бомб не залежить від „величини". Державна американська Комісія Атомової Енерґії не заявилася ще до цієї вістки.

На Кавказі засноване нове „атомове" місто

Москва. — У московських „Ізвєстіях" появився репортаж із невідомого до цього часу міста на Кавказі, недалеко лікувально-відпочинкового міста П'ятіґорск, званого Лермонтов у честь одного з найбільших російських поетів, Михайла Лермонтова. Це перша вістка про існування цього міста. У тому часописному репортажі не подається причин, з яких постало те місто, ані кількости його населення, але опис цивілізаційних вигод у новозбудованих там домах та розмірного добробуту мешканців потверджує здогад західніх кореспондентів у Москві, що це вже третє в Совєтах місто, основане як центр атомових дослідів. До цього часу такими новозаснованими містами стали Обнінськ за 55 миль на південний захід від Москви, і Дубно, за 70 миль на північ від Москви. Існує здогад, що до Лермонтова перенесено всіх німецьких учених, вивезених насильно большевиками після другої світової війни. Вони жили до цього часу і працювали для цілей совєтського атомового збросння в Сукгумі в Грузії.

АНГЛІЯ КАСУЄ ЗАБОРОНУ ВИВОЗУ ТОВАРІВ ДО КОМ. КИТАЮ

Лондон. — Англійський уряд рішив скасувати спеціяльні обмеження, існуючі до цього часу у відношенні до торгівлі з Комуністичним Китаєм, — оприлюднив в англійській палаті громад міністер закордонних справ, Селвайн Ллойд. Вправді англійський офіційний комунікат у цій справі покликується на дебати, ведені в цій справі в Комісії для китайських справ в НАТО, однак — за часописними коментарями — це англійське рішення не було узгіднене ані в НАТО, ані в розмовах на цю тему з американським урядом. Правда, обидва англійські прем'єри, ще Антоні Іден під час своїх відвідин у Вашинґтоні, і Геролд Мекміллен на останній Бермудській конференції з през. Айзенгавером старалися переконати керівні американські чинники, що треба злагіднити ембарґо, існуюче супроти Ком. Китаю, але ЗДА не поступалися в цій справі так далеко, як цього хотіла Англія. Тепер — за коментарями газет — Англія скреслить з листи заборонених для вивозу до Китаю коло 200 артикулів. Між ними є такі стратегічно важливі товари, як електричні мотори, трактори і вантажні авта, залізничі машини, різні прилади й різні частини машин, наукові інструменти, ґума і т. д. Англійські торговельні кола сподіваються, що після скасування того ембарґа, англійський експорт до Ком. Китаю, який становить тепер вартість коло 28 мільйонів долярів річно, подвоїться. У відношенні до Ком. Китаю обов'язуватимуть надалі ті самі приписи експорту, що супроти СССР і інших сателітських країн в Европі. ЗДА стоять на становищі, що не можна зрівнювати СССР з Ком. Китаєм, бо їх позиції у міжнародному світі інші та загроза від Ком. Китаю, офіційно визнаного як аґресор, більша в Азії, аніж від СССР в Европі. Англія не погоджується з цим становищем і твердить, що спеціяльні експортові заборони супроти Китаю не мали глузду, бо й так Ком. Китай все, чого йому треба було від Заходу, купував через Москву або сателітні країни. Вашинґтон офіційно висловив невдоволення з приводу тієї постанови Англії і заявив, що надалі буде триматися дотеперішнього строгого бойкоту торговельних зв'язків з Ком. Китаєм. Англія була першою західньою державою, яка визнала була ком. китайський режим саме з торговельних міркувань.

У Ливані ліві спричинили криваві заворушення

Бейрут. — У столиці Ливану Бейруті прийшло в минулий четвер 30 травня ц. р. до бурхливих демонстрацій, зорганізованих опозицією, на яку складаються однаково комуністи і їх поплентачі, як націоналісти, звеличники єгипетського президента Нассера і його просовєтської політики. Прозахідній уряд прем'єра Самі ес-Сольга здавив поліцією і військом ці заворушення, при чому згинуло 5 осіб з-посеред демонстрантів, а багато було поранених. Між пораненими й арештованими є кол. прем'єр Салям, якого один вояк вдарив в обличчя прикладом кріса. Ці заворушення в Ливані мали політично те саме тло, що недавня спроба лівого перевороту в Йорданії. Президент Ливану Каміль Шамун, названий вгорі прем'єр і міністер закордонних справ д-р Чарлз Малік є прихильниками опертя на Захід. В Ливані в червні місяці в три перші неділі відбуватимуться вибори до парляменту. Опозиція хотіла примусити уряд до димісії, щоб на час виборів прийшов „невтральний" уряд. На цьому тлі й прийшло до зудару.

Совєти підкупили йорданських міністрів і генералів

Амман. — Король Йорданії Гуссейн заявив у пресовому інтерв'ю з представником „Ню Йорк Таймсу", що слідство в справі протидержавної змови в Йорданії „виявило ясно", що нельояльні міністри і високі йорданські старшини дістали були через совєтських аґентів в столиці Сирії Дамаску великі суми грошей, до висоти 100.000 динарів (280 тисяч дол.). Швидко після того колишній уряд прем'єра Сулеймана Набульсі прийняв постанову про нав'язання дипломатичних взаємин з Совєтами та призначення до Москви йорданського амбасадора. Спротив короля проти тієї постанови спричинив кризу уряду і був початком заколоту в Йорданії, який закінчився повною перемогою короля, втечею головних змовників до Сирії та репресіями проти їх спільників в Йорданії. Король відмовився назвати за іменем перекупних йорданських достойників, але інші йорданські високі урядовці назвали колишнього міністра освіти Шафіка Ішайдата, колишнього віце-міністра закордонних справ Абдуллаха Рамаві й колишнього шефа йорданської армії генерала Алі Абу Нувара, які, після своєї втечі до Сирії при помочі старшин сирійського війська, стаціонованого в Йорданії, втримували тісний зв'язок з совєтською амбасадою в столиці Сирії, Дамаску.

У СВІТІ

● **„Летунський наїзд на Англію"** перевели в минулу неділю 25 ц. м. 400 до 500 „ворожих" бомбардувальників у великих морсько - летунських маневрах, в яких м. і. взяло летунство із могутньої Шостої американської морської фльоти, стаціонованої звичайно на Середземному морі. В офіційному комунікаті сказано, що „ворожу атаку" відперто на всіх відтинках. Маневри мали на цілі провірити справність англійської алярмової системи і протилетунських оборонних засобів. Тому, що маневри відбувались на великій висоті, то маси населення їх і не дуже помітили.

● **Націонал-китайський уряд,** глибоко стурбований спонтанним вибухом антиамериканських заворушень у Тайпеї, хоче повести широку кампанію „освідомлювання" китайців про те, як багато вони завдячують Америці і як їх доля залежна від цієї країни. У школах, в газетах, громадських організаціях мають вияснювати китайцям різниці між китайським та американським правосуддям. Китайський світогляд не допускає, що убивника (в даному випадку американського сержанта, який убив був китайця) можна цілком оправдати і випустити на волю.

● **Рада Безпеки** Об'єднаних Націй відклала найменше на місяць розгляд скарги Сирії проти Ізраїлю за побудову дерев'яного мосту в обширі озера Гуля, бо, мовляв, цей міст збільшує військову силу Ізраїлю. Крім СССР і Сирії, всі інші члени Ради Безпеки приєдналися до опінії діючого голови Перемирчої Комісії в Палестині, що цей міст потрібний для меліораційних робіт.

● **Представники 72 міжнародних організацій** для допомоги втікачам, що відбули конференцію у Женеві, звернулись з закликом до арабських держав і Ізраїлю — відкинути, нарешті, „принципові" та емоційні моменти і спільно розв'язати проблему 900,000 арабських утікачів, які вже дев'ятий рік після закінчення війни в Палестині живуть у крайній нужді, без даху над головою.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate or postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СВОБОДА НАРОДІВ — ПРОБНИЙ КАМІНЬ СВІТОВОГО МИРУ

Відвідини західньо-німецького канцлера Аденауера у ЗДА і розмови, що їх він відбув тут з президентом Айзенгавером і державним секретарем Доллесом, треба вважати успішними не тільки з огляду на однозгідність політики З'єдинених Держав Америки і Західньої Німеччини, але передусім з огляду на виразне устійнення у висліді цих нарад напрямних політики вільного світу у відношенні до Совєтського Союзу, актуальних і важливих в сучасній політичній ситуації як для Німеччини, так і для інших народів Европи, передусім Східньої.

У спільному комунікаті, проголошеному після нарад Айзенгавера з Аденауером, стверджено відкрито і без ніяких недоговорень, що передумовою для реалізації миру і свободи у світі є усунення причин напруження між Совєтським Союзом і вільним світом, головною з яких є актуальна політика Москви, спрямована на поневолення інших народів. У зв'язку з цим натавровано в комунікаті дуже рішуче „брутальну совєтську інтервенцію на Мадярщині" і стверджено, що „придушування свобідних прав мадярського народу не дає можливости іншим народам довіряти щирості совєтських заяв про мирну коекзистенцію".

Виходячи із таких стверджень і склавши спільну заяву, що основним завданням і метою політики обидвох країн — і З'єдинених Держав і Західньої Німеччини — є збереження миру і свободи, і президент Айзенгавер і канцлер Аденауер висловили волю і бажання обидвох держав „вести спільну політику для осягнення таких умов, в яких усі нації могли б жити в мирі і в свободі, присвячуючи всі свої сили розвиткові добробуту своїх народів. В дальшому підтверджено ще раз, що головною ціллю закордонної політики обох урядів є закінчити стан неприродного й несправедливого поділу Німеччини, і що вона мусить бути об'єднана мирним шляхом на базі свободи і демократії. „Якщо Совєти бажають справді миру — сказано в заяві — і злагіднення міжнародного напруження, то найкращим доказом щирости їхніх бажань було б об'єднання Німеччини шляхом вільних виборів". Совєтські ж побоювання німецького мілітаризму безпідставні, бо ані З'єдинені Держави не задумують витягати якоїсь односторонньої мілітарної користи з факту об'єднання Німеччини, ані не схоче користати з цього сама Німеччина, яка на обох останніх міжнародних конференціях *погодилася дати Совєтському* Союзові *далекосяглі* гарантії щодо мирної політики і мирних цілей об'єднаної Німеччини.

Комунікат провідників ЗДА і Західньої Німеччини не обмежується цими декляративними, хоч і важливими, ствердженнями. Крім них — зокрема в другому розділі — зафіксовані також рішучість З'єдинених Держав Америки розбудовувати збройні сили НАТО і їх здецидована воля вдержувати в Европі, зокрема в Німеччині, свої збройні сили для оборони проти можливої агресії збоку Москви. З другого боку, Німеччина також висловила свою рішучість продовжувати розбудову своїх збройних сил і дотримувати своїх зобов'язань у колективній оборонній системі Заходу. Ця рішучість, як і заява проводів обох держав, що, на випадок агресії, будуть застосовані всі можливі роди зброї (значить, включно з водневою зброєю) є не тільки відповіддю Москві на недавні погрози її вбік Німеччини, але й рішучою пересторогою для неї і світового комунізму, щоб вони й не пробували починати такої чи іншої агресії.

У переговорах з президентом Айзенгавером канцлер Аденауер добився ще й дальшої, дуже важливої для Німеччини декларації американського уряду в справі роззброєневих переговорів, що відбуваються тепер між ЗДА, Великобританією, Францією й СССР у Лондоні, а саме, що ЗДА не підуть ні на який договір у справі роззброєння, який пересуджував би справу об'єднання Німеччини. Водночас із цим Айзенгавер і Доллес запевнили Аденауера, що після встановлення договору щодо початкової стадії роззброєння, яка має бути обмежена тільки до ЗДА й СССР, вони вимагатимуть скликання конференції чотирьох держав для дефінітивного вирішення справи об'єднання Німеччини, значить, для її свобідного і мирного існування.

ПОДОРОЖІ КОРОЛЕВИ

Уважливі читачі щоденної преси читають вістки про щораз нову подорож англійської королеви Єлисавети II поза кордони своєї країни. І справді; за вийнятком Едварда VIII, який вступив на престіл щойно на 42-му році свого життя і ще лише з титулом князя Валії об'їздив усі британські домінії та колонії (панував він, як відомо, лише від 20 січня до 11 грудня 1936 року, абдикувавши внаслідок конфлікту з урядом і своєю родиною у зв'язку з одруженням із американською розведеницею панею Сімпсон), — королева Єлисавета знає всі країни Британського Коммонвелту з власної обсервації краще, аніж знав будь-хто з її попередників на британському престолі. Вістка про смерть її батька, короля Юрія VI, застала її 6 лютого 1952 р. теж у далекій подорожі, в Уганді в південно-східній Африці. Вона відвідала такі далекі країни, як Кенія, Австралія і Нова Зеляндія, Цейльон і Аден, північна Африка (Тобрук) і Мальта, була в Гібральтарі і в західньо-африканській Нігерії, на Бермудах і Ямайці, через Панамський канал об'їздила довкола світ. З европейських країн Єлисавета, вже як королева, офіційно відвідала у червні 1955 року Норвегію, через рік після того Швецію, в лютому цього року Португалію, в квітні Францію, а ось минулого тижня — Данію. Тепер в американській пресі багато вісток на тему: приїде в цьому році чи не приїде Єлисавета II до З'єдинених Держав.

Усі ці подорожі — це не тільки вираз куртуазії збоку англійської держави і її династії, і це не тільки формальність. За всіми цими відвідинами криється поважний політичний зміст. Бо ці відвідини мають створювати передусім атмосферу прихильности і тіснішої співпраці між Англією і закордонними країнами, що їх відвідує королева. У першу чергу це стосується країн Коммонвелту. Королева є тепер одиноким „видимим знаком" єдности Коммонвелту. Вона зберігає титул „*королеви цієї країни* і всіх інших країн і територій, голови Коммонвелту, оборонця Віри". Британський Коммонвелт, опертий формально на т. зв. Вестмінстерському статуті з 11 грудня 1931 року, переходив з того часу великі трансформації, затверджувані періодичними Імперіяльними Конференціями. Правдивий переворот викликали наслідки останньої світової війни. Нова Фунляндія стала провінцією Канади, Ірляндія вийшла 18 квітня 1949 р. з Коммонвелту, ставши самостійною державою, Індія, яка від 15 серпня 1947 року була домінією, стала 26 січня 1950 р. республікою, залишившись, проте, добровільно в Коммонвелті, Пакістан став водночас із Індією самостійною домінією, а 23 березня 1956 р. проголосив себе республікою в рямцях Коммонвелту, Цейльон від 4 лютого 1948 р. є самостійною домінією з англійським генерал-губернатором, врешті Судан став 1 січня 1956 року з англо-єгипетського кондомініюму самостійною республікою. Останнім актом усамостійнення колишньої англійської колонії було проголошення в дні 6 березня 1957 р. кол. Золотого Побережжя незалежною республікою Ганою, яка стала дев'ятим членом Коммонвелту.

Всі ці країни перебувають добровільно у великій британській „Спільноті" з різних причин: складається на них свідомість користи з приналежности до британського торговельного ринку, свідомість більшої безпеки під покровом збройних сил, об'єднаних — на випадок воєнної небезпеки — спільним імперіяльним штабом, але й сантимент до того об'єднувального символу, яким є особа британського монарха. Єлисавета II є людиною, яка викликає до себе особливі симпатії. Маючи 31 рік, будучи дружиною старшого від себе на п'ять років князя Філіппа Мавнтбаттена, вона становить разом із своїм чоловіком пару фізично гарних, милих, високоосвічених, висококультурних людей, з величезним розумінням для поступу духової культури і технічної цивілізації, з надзвичайно тонким вичуттям такту та вмінням єднати гідність свого високого стану з приступністю і безпосередністю, де вона потрібна. Англійський політичний світ зорієнтувався відразу, ще за життя Юрія VI, у цих прикметах молодої наступниці престолу, які роблять з неї першорядну „місіонарку доброї волі". Виїжджаючи тепер у таких місіях, вже як королева, Єлисавета II знаменито виконує завдання затіснювання зв'язків між країнами Коммонвелту і лондонським центром.

Проте, останні відвідини на европейському континенті переступають ті межі „фамілійних" взаємин країн Коммонвелту, де треба теж лагодити конфлікти, як ось, напр., між Англією, з одного боку, і Індією та Цейльоном, з другого, з приводу політики у відношенні до Єгипту чи справи дослідних атомових вибухів. Подорож Єлисавети до Португалії зактуалізувала в сусідній Еспанії питання про конечність поліпшення взаємин з Англією, холодних чи іноколи навіть напружених через затяжний спір за право на Гібральтар та у зв'язку з підтримуванням Англією антиеспанського курсу політики Франції після приходу до влади генерала Франка. Тріюмфальні відвідини Єлисавети у Франції ще більше затіснили їх „священний союз". Концепція Антоні Ідена про створення „третьої сили" — Англії і Франції — у противагу до ЗДА і СССР, провалилась у практичному її випробуванні — у виправі проти Єгипту восени минулого року. Але залишився сантимент спільности того воєнного походу і спільности поразки, а прийняття, що його зазнала Єлисавета від державної верхівки Франції і мільйонових мас французів наявно виявило, що той сантимент є важливим реально-політичним чинником. Це саме стосується подорожей Єлисавети до скандинавських країн — Норвегії, Швеції і Данії. Всі вони, разом з Англією — це суто морські країни з славетною традицією морських виправ і підбоїв. Тепер одинока Швеція не належить до НАТО, але ніхто не має найменшого сумніву, в якому сучасному міжнародньому бльоці її не формальне, а істотне місце. Її нейтральність, як і Фінляндії, накинена сусідством СССР, але вроджене шведам почуття справедливости і суто демократичний світогляд ставлять їх поряд усіх інших західніх демократичних людей. Відвідини Єлисавети II в названих трьох країнах були маніфестацією політичної правди: в історичному конфлікті між Заходом і Сходом доля всіх цих трьох мілітарно слабих країн тісно зв'язана з долею Англії, найсильнішого, поруч із Америкою, члена Північно-Атлантійського союзу.

Запляновані на цей рік відвідини Єлисавети в ЗДА стали під знак запиту головно у зв'язку з заповідженими на 1959 рік її офіційними відвідинами в Канаді, де вона має відкрити водний шлях Сант Лоренс. Бути тепер в ЗДА і не поїхати до сусідньої Канади — не личить, — а відвідати Канаду в 1957 і 1959 роках — це значить викликати подібні престижеві претенсії від інших членів Коммонвелту. Є також в Англії сумніви: чи англо-американські взаємини, замрячені минулої осени, вже настільки направились, що візита Єлисавети у Вашингтоні буде проходити дійсно в такій однодушній атмосфері щирости і сердечности, як це було в Парижі?! Англійці дуже чулі на цьому пункті, і самого факту, що може зроджуватися такий сумнів, вистачає, щоб — відкласти візиту. Ця справа ще не вирішена, бо „за" є мабуть таки більше, аніж „проти". Але саме таке дбайливе плянування відвідин королеви — найкращий доказ, що вони не є буденною подією.

СТУДЕНТИ ПІД КОМУНІСТИЧНИМ РЕЖИМОМ

Париж. — Історія цивілізованих народів 19-20 століть показує активну участь студентства високих шкіл у революційних подіях. Свіжий приклад — Угорщина. Почин до повстання в жовтні 1956 р. в Будапешті дали студенти і молоді робітники. А тому, що більшість студентів у країнах за залізною заслоною вийшла з робітництва, зв'язок студентів з робітничою клясою має вплив на політичні події.

Французький тижневик „Demain" вмістив 2-го травня лист студента з Москви до його приятеля — австрійця, що був довший час в СССР, переважно в концентраційних таборах. Австрієць вернувся на батьківщину, і тепер одержав лист із Москви.

Автор листа (його прізвища не названо) студент Московського університету, росіянин. Лист цікавий тим, що подає факти, як відгукнулося студентство СССР на події в Польщі та в Угорщині 1956 р.

Автор листа пише, що події в Польщі і особливо в Угорщині викликали велику дискусію в високих школах СССР. Большевицький режим не міг заховати таких фактів, як загальний страйк робітників на Угорщині та повстання пролетаріяту проти „пролетарської диктатури", і студенти, згідно з теорією Леніна зрозуміли, що угорські робітники у боротьбі проти визиску розпочали страйк, а потім перейшли до повстання, щоб скинути владу визискувачів.

Професори марксизму-ленінізму не могли дати задовільної відповіді на питання студентів. У грудні 1956 р. по всіх університетах СССР припинено лекції з марксизму-ленінізму, бо дискусії студентів з професорами викликали дальші „протидержавні питання". Як пише московський студент, студенти університетів провадили дискусії на публічних сходинах і провідники комсомолу не могли цьому перешкодити.

Однією з головних тем дискусії між студентами була тема „Шлях до соціялізму". На студентських вічах вироблено клич:

„Соціялістична революція проти псевдосоціялістичної держави". Студенти прийшли до переконання, що в СССР панує нова кляса — партійна бюрократія. Хоч народне господарство не належить приватним власникам, але бюрократи мають клясові вигоди з удержавлених підприємств коштом працюючих, визискуваних мас.

Шукання „шляхів до соціялізму" виявило цікаве розходження між студентами-росіянами і „націоналами": всі студенти не-російської національности заявляють в дискусіях (автор називає українців, балтійців, туркестанців), що кожний народ має право йти власним „шляхом до соціялізму". Автор листа зазначає:

„Традиційна опозиція між росіянами та іншими національностями СССР ясно виявилася при цій нагоді".

І автор твердить, що „різні шляхи до соціялізму" могли б привести до „народження нових автономних або суверенних одиниць", — і „мовляв, єдина держава від того могла б розпастися, а це привело б до „ліквідації соціялістичних установ".

На це відповідають „націонали", що 20 з'їзд компартії визнав „різні шляхи до соціялізму", і що це вже стає фактом (очевидно, мають на увазі Польщу).

З листа видно глибокий централізм, що сидить у головах російського студентства, а з другого боку — національну свідомість студентів не-росіян. Звичайно, цей антагонізм у повній силі може виявитися тільки після „соціялістичної революції проти псевдосоціялістичної держави".

Можна думати, що репресії в СССР не задушать дискусії, яка охопила не тільки студентів, але поширилась по всій совєтській імперії. Від слова люди можуть перейти до діла.

П. А.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ЗАГАДКА ОДНОГО АТЕНТАТУ

Недавно префект Страсбургу п. Тремо (префект — це репрезентант держави і керманич державних справ у департаментах та містах, що мають самоврядування) отримав пуделко сиґар. На пакунку було написано, що вислав його з Парижу представник фірми, яка торгує закордонними сиґарами. Пан Тремо мав тоді вдома багато сиґар і це пуделко не відкривав. Одного дня запропонував він гостеві сиґару своєї марки. Гість відмовився і господар — з делікатности — не закурив також.

Та ось Сільсько-Господарська Палата департаменту Нижнього Райну відзначила префекта Тремо хрестом заслуги, і він запросив гостей на обід. Пані Тремо, побачивши ще не відкрите пуделко сиґар і вирішивши почастувати ними гостей, взяла ножиці, підважила віко і — стався вибух, що розшматував господиню.

Нема ніякого сумніву, що атентат був спрямований проти префекта, а не проти його дружини. Хто хотів його вбити?

Перше припущення спрямувалось вбік альжирських терористів, бож п. Тремо прибув з Альжиру, де до минулого року був префектом. Але всі намагання поліції викрити атентатчиків не дали ніяких вислідів. Слідчі сушать собі голови: для чого альжирським терористам убивати людину, яка вже в Альжирі не діє?

А може ще комусь іншому залежало на смерті п. Тремо? І ось виявляється, що в Східній Німеччині існує „Бойова Група за незалежну Німеччину" (Кампфферба нд фюр унабгенгіґес Дойчлянд), яка має свої точки й у Гамбурзі. Ця група, кілька місяців тому почавши акцію проти „французьких окупантів" Альзасу й Льотрингії, вислала листи до різних достойників цієї території. В цих листах м. ін. говориться:

„Ми вже доволі терпіли ваше нахабне парадування в безсоромно загарбаних Альзасі й Льотрингії. Ми відрубаємо ваші брудні руки, що намагаються поставити на коліна наш нарід погрозами й шантажами. Ясно і рішуче заявляємо вам: Досить! Бережіться! Ваші шпигуни, ваші агенти, ваші інформатори, що іменем вашої здегенерованої країни намагаються упокорити й зденаціоналізувати наших земляків — не втечуть від заслуженої кари! Наші бойовики живуть між вами і знають всі ваші злочини. Ось ми вас попередили, і відтепер всякий ваш злочин буде немилосердно помщений!"

У поліційних архівах виявлено, що стиль цих листів, писаних французькою мовою, нагадує стиль летючок арабських підпільників. З другого боку, в Західній Німеччині виявлені були свого часу вислані з Франції летючки, написані поганою німецькою мовою і спрямовані проти Франції. Вони мали всі гасла, що їх уживає альжирське підпілля.

Більшість французьких компетентних осіб виключають, щоб атентатчиками були альжирці. Але все ж слідство ведеться і в тому напрямку. Та все більше починають підноситись голоси, що це — провокаційна робота червоних німців, які хочуть зірвати німецько-французьке зближення.

Справою зацікавилась західня поліція, яка пробує вияснити, чи цей атентат у Страсбурґу не має зв'язку з недавно виявленим атентатом на канцлера Аденауера. Чи нема зв'язку між членами Кампффербанду в Німеччині й альжирськими підпільниками у Франції.

Автономістичний чи пронімецький рух в Альзасі й Льотрингії — річ зовсім неправдоподібна. Автохтонне населення обох цих провінцій залюбки говорить своїм німецьким діялектом, часами нарікає на французів, які того діялекту не розуміють, але воно занадто глибоко пустило коріння в французьку систему, щоб могло відродитись там бажання прилучитись до Німеччини та ще й шляхом терористичної боротьби. Вистачить тільки сказати, що у Франції взагалі нема проблеми місця і праці, а є тільки проблема робочих рук. Місцева інтеліґенція на названих територіях глибоко вросла у французьке життя і культурно та психологічно засимілювалась. У альзасців і льотаринжців психіка зовсім не німецька.

Певно, часом вони зідхають за „німецьким порядком", але зідхають плятонічно. Нікому й в голову не приходить вимагати німецької дисципліни в Альзасі чи Льотрингії, яка є твердинею французького націоналізму, і завжди найбільше голосів мав генерал де-Ґоль саме в Льотрингії.

Можна з певністю сказати, що проблеми „поневолення" Альзасу й Льотрингії не існує, і слушно слідство не йде по цій лінії, а шукає зовнішніх ліній зв'язку, коли мова про політичні мотиви атентату. Приватних ліній покищо до уваги не береться.

О. Д-вич

Поважні недоліки у весняній сівбі на Україні

Центральний комітет компартії в окремій постанові звертає увагу партійних організацій на „серйозні недоліки у переведенні весняних польових робіт в колгоспах і радгоспах" України. Одним з головних недоліків, — читаємо в цій постанові, — є зволікання з пересівом та підсівом загиблої і зрідженої озимини. Скільки саме і з яких причин вигинуло цього року озимини на Україні, в постанові не сказано, але вже з того, що центральний комітет картає керівників окремих районів, де „пересіяно лише 30—40 відсотків" з загальної площі, яку треба пересівати, — видно, що відсоток цей дуже великий. Особливо зле переведено весняну сівбу в областях: Дніпропетровській, Сталінській, Ворошиловградській, Харківській та Сумській. В постанові підкреслюється зневажливе ставлення по колгоспах до посівів кукурудзи („провадиться їх обниженою нормою висіву, некондиційним і несортовим насінням, допускається мілке загортання насіння тощо"). Цього року, як видно, з постанови, в бурякосіючих областях посівам цукрових буряків загрожує сільськогосподарський шкідник — довгоносик. ЦК партії вимагає посилити організаторську роботу в колгоспах, а комуністам гостро наказує постійно перебувати на полі, контролюючи якість роботи колгоспних бриґад і ланок.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК (УВАН)

ШЕВЧЕНКО

Річник 6.

(3)

Не диво, що Шевченко тікає від людей до комендантського городу, де йому дозволено тепер перебувати у вільні від муштри та караулу години. Він навіть ночує там під „фавориткою"-вербою, або в комендантській альтанці. Самота на лоні природи — це його порятунок від „бездушного" оточення. „З деякого часу, відколи мені дозволено віддалятися самому, я надзвичайно полюбив самоту. Мила самота! Нічого не може бути в житті солодше, чарівніше за самоту, особливо перед лицем усміхненої квітучої красуні — Матері-Природи. Під її солодкою чарівливою принадою людина мимохіть сама в себе заглиблюється і 'видить Бога на землі', як каже поет". 14-го липня, сидячи під своєю вербою на городі, Шевченко записав у Щоденник: „Сьогодні третя доба, як я не відвідував вертепу мерзот, себто форту. І це тепер моє єдине щастя, що я безкарно можу так переховуватись".

Самота здається йому справжнім раєм, особливо після десятилітнього життя в казармі. Цей город і верба, що він її тут устромив палицею ще в 1850 році і виплекав у розлоге дерево — згадуються в записках Шевченка багато разів.

Не люди, а речі стають йому близькими друзями до того часу, поки він, вільний у вільному оточенні, не розшукає тих своїх друзів, що тепер часто сняться йому — Якова Кухаренка, Михайла Лазаревського, Костомарова і Куліша, Броніслава Залеського, родину Толстих. Серед тих річей, що стають йому друзями, велику ролю відограє звичайнісінький мідний чайник. „Щоб надати більше принадности своїй самоті, я постановив завести собі мідний чайник і цю думку здійснив я тільки вчора та й то випадково" — записує Шевченко до Щоденника 30 червня. „Сьогодні в четвертій годині ранку розкошую собі на городі та вписую до сього журналу подію вчорашнього вечора, благословляючи долю, що послала мені мідний чайник".

2-го липня він знову підкреслює цю ролю речей в своєму тодішньому становищі: „Дві випадково зроблені мною речі так удались, як рідко коли вдаються твори глибоко продумані. Перша річ — оцей журнал, що в ці томливі дні дожидання став для мене необхідний, як болящому лікар. Друга річ — це мідний чайник, що стає необхідний для мого журналу, як журнал для мене".

Крім родини коменданта форту Ускова, його дружини і двох їх маленьких дівчаток, Шевченко не цурається лише одного офіцера, також самітнього як він сам, поляка-повстанця 1831-го року — Мостовського. В одному з листів він називає його своїм „старим, незабутнім другом". Поета з Мостовським в'язали спільні спогади про Орську кріпость, спогади про спільних друзів, що залишилися там. „Мостовський для мене тепер справжній скарб", писав Шевченко до Броніслава Залеського; „це один-однісінький чоловік, з яким я зовсім щирий". Ще за два роки перед звільненням Шевченка Мостовський пропонував йому жити в нього, щоб трохи полегшити поетові умови існування. Але Шевченко одмовився, боячись накликати на нього кару. В записках 1857 року в Щоденнику раз-у-раз знаходимо ім'я Мостовського. „Мостовський — одна-однісінька людина з усієї залоги, яку я люблю і поважаю" (Запис 16. VI). І тут таки характеризує його: „Не пліткар, не верхогляд, людина акуратна, статечна і у високій мірі благородна". Благородство і доброту Мостовського Шевченко підкреслював і в листах до Бр. Залеського. Вже по звільненні він не забував у листах до коменданта Ускова переказувати привітання, поклони і поцілунки „старому паливоді", або „старому джигунові" Мостовському. Прощаючись в Астрахані з людьми, що поверталися до Новопетровського форту, Шевченко просить їх: „Поклоніться від мене побережним скелям, на яких я провів стільки безсонних ночей. Поклоніться від мене комендантові й благородному Мостовському і більше нікому" (запис 9 серпня). Єдиною від'ємною для Шевченка рисою Мостовського була його „прозаїчність": „нічого не тямить у прекрасному", писав він Бр. Залеському, з яким, навпаки, Шевченка міцно в'язав якраз їх обопільний потяг до мистецтва.

В духовній істоті Шевченка цей потяг до мистецтва міцно з'єднався тепер з принадою самотнього життя. „А скільки радости в оцьому пустельницькому житті", — писав він до Бр. Залеського: „Цю радість і це щастя той тільки зрозуміє, хто любить божественне мистецтво так, як ми з тобою його любимо (лист від 10 лютого 1857 р.). Навіть у важких обставинах солдатського підневільного життя мистецтво було для Шевченка вихідною точкою для усіх його думок, оцінок і прагнень. Листи його і Щоденник — найкращий доказ тому, що мистецтво було дійсно основою всієї його натури, всього його життя. Обмежений протягом цілих десятьох років у своїй власній творчості він плянує тепер удосконалюватися в граверстві. „Десять літ без вправ можуть зробити і з великого віртуоза звичайнісінького корчемного балабайника", записав Шевченко 26 червня 1857 року в своєму журналі: „отже про малярство мені нема що й думати". „Малярем-творцем я тепер не можу бути", розвиває він цю думку у листі до гр. Ф. Толстого 23 липня того ж року, — „про це щастя нерозумно було б і думати. Малярем-копіїстом я не хочу бути, про це нещастя боюся й думати. Маю ще на думці і молю Бога здійснити мій намір, після приїзду до Академії з поміччю Божою і з поміччю добрих і освічених людей заходитися коло ритування à la aquatinta . . . і маю надію зробити щось достойне улюбленого мистецтва. Поширювати через гравюру славу славних мистців, поширювати серед невтаємничених у таїнства мистецтва людей любов до прекрасного і доброго, — ось найчистіша, найугодніша молитва до Чоловіколюбця Бога й по змозі некорислива прислуга людству. Це мій єдиний, незмінний порив". Перед Броніславом Залеським Шевченко розгортає ту ж перспективу творчого життя в мистецтві після двох років студій в Академії Мистецтв. „Два роки тільки, пише він другові 10 травня 1857 року, і ти мистець, принаймні для себе, як не для публіки . . . А яке невимовне блаженство побачити чародійне мистецтво в усьому його сяйві, в усіх його маґічних чарах! Рай, тільки святим заповіданий".

(Продовження буде)

ЦВІТ БІЛИЙ . . .

Цвіт білий, що в твоїм волоссі
З'явився раптом навесні,
Дні нагадав ніжноголосі,
Як зорі сяяли ясні;
А ми стояли біля вишні,
І пелюстками раз-у-раз
Вас присипали віти вишні.
О, неповторний щастя час!
Ні, він бринить чарівно знову,
Він ще сильніш заговорів
На тихій флейті в синь ранкову,
Бо ти дала мені синів,
Бо ти зі мною все ділила:
Журбу і радість, жар мети,
Тому ще більше серцю мила
Сьогодні ти!

А. ПАТРУС-КАРПАТСЬКИЙ

с. Буштино
на Закарпатті.

СЬОМИЙ КОНҐРЕС БІЛОРУСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ

1—2 червня ц. р. відбудеться в Ню Йорку, в приміщенні Українського Літературно-Мистецького Клюбу (149 — 2 Евню) 7-ий Конґрес Білорусько - Американського Об'єднання в ЗДА (БАЗА), який розгляне діяльність БАЗА за минулі два роки, вибере нові керівні органи БАЗА, вирішить найважливіші питання організаційно - громадського значення та заплянує діяльність БАЗА на наступні два роки.

Білорусько - Американське Об'єднання, засноване в 1949 році, є національно - громадською організацією білорусів Америки, яка:

Провадить усю свою діяльність в ім'я ідеї вільної та незалежної Білоруси;

Згуртувала у собі свідомих національно білорусів Америки, переважно з нової іміґрації;

Має відділи в Ню Йорку, Савт Рівері, Ню Бронсвіку, Клівленді, Дітройті, Шикаго, Стемфорді, Спрінґфілді, Бікеві, Джерзі Ситі й Пеорії, діяльність яких координується Головною Управою, що вибирається Конґресами БАЗА і що має осідок свій в Ню Йорку;

Реґулярно, раніше раз на рік, а тепер раз на два роки, відбуває делеґатські Конґреси, на яких складає звіти зі своєї діяльности перед членами БАЗА і білоруським громадянством;

Провадить систематичну й організовану громадсько-національну працю серед білорусів Америки;

Рік-у-рік організовано відзначає білоруські національні свята;

Організує й провадить білоруські школи для дітей;

Видає часопис „Бєларус";

Підтримує й допомагає Білоруській Автокефальній Православній Церкві;

Щороку організує участь білорусів в параді Льояльности в Ню Йорку;

Бере участь в діяльності міжнаціональних організацій у ЗДА;

Є членом організації Співпраці між народами, заснованої з ініціятиви Білого Дому;

Збирає пожертви серед білорусів в Америці на побудову Американського Музею Іміґрації;

Добилася признання білоруської національности при отримуванні білорусами американського громадянства;

Є звільненою від державного податку департаменту скарбу ЗДА;

Чимало зробила у поширюванні та популяризації білоруської національної справи серед американського народу (на заходи БАЗА губернатори стейтів Ню Йорк, Ню Джерзі Мишиґен, Огайо, Іллинойс і посадник міста Ню Йорку підряд кілька років проклямували день 25 Січня Білоруським Днем Незалежности, у конґресовому рекорді надруковано чимало про змагання білоруського народу за свою незалежність, 21 січня ц. р. засідання американського Конґресу почалося молитвою, яку відчитав Владика Василь Архиєпископ Білоруської Автокефальної Православної Церкви, й ін.).

Безупинно подає допомогу потребуючим білорусам, що живуть у країнах Західньої Европи, матеріяльну і в іміґрації до ЗДА;

Вся праця провадиться безкористовно членами організації, Управами Відділів і Головною Управою, яку очолює вже три роки п. Міхась Тулейка.

Конґреси Білорусько-Американського Об'єднання є найбільшими і найповажнішими проявами організованого життя білоруської іміґрації Америки, переважна більшість, якої концентрується в БАЗА, і тому, як на кожний минулий Конґрес, так і на цьогорічний, білоруське громадянство в Америці звертає особливу увагу, сподіваючись добрих наслідків його нарад.

Білорусько - Американське Об'єднання

ФУТБОЛЬНИЙ ТУРНІР ЗА ЧАШУ УНСОЮЗУ

Спортова громада Ню Йорку матиме цієї суботи й неділі, 1-2 червня нагоду приглядатися великому футбольному турнірові за першість СУАСТ-Схід, переможець якого здобуде мандрівну нагороду — чашу УНСоюзу. Ставка зустрічі доволі поважна. Правда, наші клюби розіґрають часто-часу змагання між собою, але це звичайно спорадичні зустрічі, бо лігові молотільки в своїх округах займають їм багато реченців. Минулорічні турніри у Филаделфії чи Черрі виявили, що найкращим порівнянням сил наших футбольних дружин є саме одно- чи дводенний турнір, з участю уповноважених для цього дружин. До турніру в суботу і неділю зголосилися майже всі дружини Сходу, що в своїх округах відіграють поважну ролю і є постійно грізними конкурентами всіх американських дружин. На старті до поважної розгривки за першість Сходу Америки і за мандрівну нагороду — УНСоюзу — стануть такі усім відомі і грізні противники: УСК-Ню Йорк, Тризуб-Филаделфія, Січ-Елизабет, Чорноморська Січ-Нюарк, Стріла-Трентон, Дніпро-Балтимор, УСК-Гартфорд, і УАСТ-Рочестер, якщо реченці його змагань за чашу Америки не будуть колідувати з терміном нюйоркського турніру. Змагання відбуватимуться за круговою системою, тобто кожний буде грати з кожним; у сумі дасть це при участі восьмох дружин 28 зустрічей. Господар турніру, УСК-Ню Йорк придбав для тієї цілі дві свої площі так, що й цих 28 зустрічей буде можна справно перевести. Турнір починається у суботу, 1 червня, святочним відкриттям в год 9.30 ранком а перші зустрічі назначено точно на год 10 ранком; по полудні турнір буде продовжуватись від год 3-ої та в неділю в тих самих годинах. За розписаним пляном, турнір закінчиться у неділю по полудні ок. год. 7-ої, після чого наступить проголошення наслідків та роздача нагород і дипломів. Турніром кермує футбольна ланка СУАСТ-Схід. Для суддювання запрошено трьох суддів американського союзу. Передбачена гарна погода повинна заохотити любимців футболу прийти численно на площу УСК-у, Фармерс Овал при Метрополітен Аве, де матимуть змогу приглянутися дефіляді наших копунів.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і спільниками 18 мільйонового майна організації.

Відмова зізнавати на основі п'ятої поправки не є доказом вини — твердить Найвищий Суд ЗДА

Вашингтон. — Найвищий Суд ЗДА одноголосно вирішив, що не можна вважати за доказ провини, коли хтось користає з п'ятої поправки до Конституції і відмовляється зізнавати під час переслухань в Конґресі або в суді. Ця поправка виразно стверджує, що „не можна нікого змусити до того, щоб він був свідком проти себе в злочинних випадках". Недавно президент Айзенгавер заявив, що та особа, яка користає з п'ятої поправки до Конституції, мусить щось злочинне затаювати. Але Президент заявив на пресовій конференції 27-го березня, що в деяких випадках ця поправка є основною прикметою американської конституції, бо інакше вона не була б її частиною. Найвищий Суд ЗДА став на становищі, що відмова зізнавати — це не є те саме, що признання до вини, яку даній особі закидається, і тому не можна її засуджувати тільки на тій основі, що вона не хотіла зізнавати в суді. Щоб дану особу засудити, на те треба інших доказів її вини, бо сама відмова зізнавати не є доказом провини.

Існує причиновий зв'язок між зникненням д-ра Ґаліндеза і летуна Мирфі

Вашингтон. — Представник державного департаменту повідомляє, що він має певні докази на те, що існує причиновий зв'язок між зникненнями д-ра де Ґаліндеза і американського летуна Лестера Мирфі. Д-р Ґаліндез зник 12-го березня 1956 року в Ню Йорку, а американський летун Мирфі зник 3-го грудня 1956 р. в Домініканській Республіці. Стверджено, що летун Мирфі 12-го березня 1956 винаймив був літак і відлетів на Флориду, а звідтам до Домініканської Республіки. Департамент справедливости зібрав матеріяли і має перевести в цій справі судову розправу, на яку мають покликати на свідка колишнього домініканського генерального консула в Ню Йорку — генерала Артура Р. Еспейллата, з яким летун Мирфі мав зв'язки.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

З НАШИХ БУДНІВ

„ІНЖЕНЕРИ" З 6-ої ВУЛИЦІ

Я не назвав би свого земляка, пана Тому Дідуха — „невірним Томою", радше „обережним": він так довго не викупляв „меморіялу", поки під нашу, українську школу на 6-ій вулиці не покладено тривкі, бетонові фундаменти.

— Вел, тепер я бачу, що це поважна справа, — сказав мій земляк і заніс до нарохіяльного уряду та особисто вручив о. Ігуменові чек на 400 долярів.

І з того часу поплили дні хвилюючих переживань і небувалих емоцій для нашого жертводавця! Немає дня, щоб ви його не бачили на будові. Може не з'явитися контрактор, чи форман, чи котрийсь з робітників, можуть не доставити на час сталевих структур, ванна, цегли, чи цементу, — але пан Дідух, із точністю годинника, з'являється зараз по сніданку на 6-ій вулиці та займає свій обсерваційний пост коло ґросерні кума Майка,

Твердо стає на тротуарі, запалює сиґару, закладає руки за спину і, задравши голову, слідкує за тим, як росте угору національна будова.

Правду сказати, що від цього задирання голови часто йому шия терпне і потім, вдома, місис Дідух мусять її розтирати спіритусом. Поки ще копали й закладали фундаменти, чи робили підмурівку — було пів біди, та з того часу, як почали тягнути під облаки риштування, наш „інженер" мусить постійно ходити, чи стояти з задертою головою . . .

Ну, годі: раз ти вложив у це підприємство такий поважний капітал, як 400 долярів, то мусиш тепер, хоч би зі шкодою для власного здоров'я, сам, по-господарськи доглянути, як робота поступає і чи не діється якесь марнотравство.

Коло полудня виходять на будову його сусіди з 6-тої вулиці, такі ж, як він „інженери", старі, сивоголові могікани, що докінчують трудяще життя на емеритурі. Кум Майк виносить їм лавочку перед свою ґросерню, і, ось, шановна комісія засідає на ній і починає своє щоденне урядування.

Комісія стверджує, що сталевий шкелет будинку вже підтягнули під самий дах, на крилах жваво поступають мулярські роботи, всередині закладають містерку електричну мережу. Падають критичні, фахові завваження, наприклад, скільки може важити цілий „трок" цементу, а скільки одні тачки, що сталося б, якби той „журавель" обірвався і гепнув з 5-го поверху, або: чи то справедливо, що такий муляр дістає від Юнії „ордер" положити стільки і стільки цеглин на годину і більше не сміє! А чотири і пів доляра за годину бере!

Вулицею проходять люди різних національностей, з подивом, а нерідко, з тихою завистю споглядають, як росте на 6-ій вулиці імпозантна, модерна будівля. А нашим могіканам гордість серця розпинає:

— На цілому давнтавні не буде такої школи! — говорить один.

— А що ж ви думаєте, це жарти? — каже другий. — Два мільйони долярів будова, на 1,600 дітей, стіни з шкла й алюмінію, як Об'єднані Нації! Та ж то буде палац — не школа.

— А найважливіше, — підносить угору палець містер Дідух: найважливіше те, що жадна нація не здобулася досі на таку школу, ні жиди, ні поляки, ні таліяни, лише ми, українці!

Так мені здається, що дорогий мій земляк щось задумує, в глибинах душі своєї . . . Чи, бува, не схоче він піти ще раз „на офіс" і занести о. Ігуменові другий чек, на новий „меморіял?" . . .

Ікер.

ВПЛАЧУЮЧИ ЧЛЕНСЬКУ ВКЛАДКУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ВИ НЕ ТІЛЬКИ КОРИСТАЄТЕ З ДЕШЕВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТТЯ В НАЙБІЛЬШІЙ БРАТСЬКІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ, ВИ ТЕЖ ДОПОМАГАЄТЕ УНСОЮЗОВІ ШИРИТИ ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ ЙОГО АНГЛОМОВНИМИ ВИДАННЯМИ, ТА СКРІПЛЮЄТЕ ПОЛІТИЧНЕ І КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ПРАЦЯ • HELP WANTED MALE

ПОШУКУЄТЬСЯ
на
„СОЮЗІВКУ"
• БАРТЕНДЕРА •
Зголошення слати: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N. Y.
або телефонувати: Kerhonkson 5641

LATHE HANDS
Мусять бути перше-клясні і з великим досвідом і знанням праці.
Добрі умовини праці, досконалі зарібки для здібних людей.
Постійна праця.
Голоситись тільки з кваліфікаціями до тої праці.
Голоситись зараз!
INDUSTRIAL CONTROL PRODUCTS
12 Clinton Road
Caldwell, N. J.
Tel.: CAldwell 6-7272

КУХАР (другий)
який говорить і розуміє по-англійськи. Спання на місці. Кімната і харч. $75 тижнево.
CORAL INN RESTAURANT
Sunrise Highway,
Valley Stream, L. I.
Tel.: Valley Stream 5-8254

МАШИНІСТИ
Tool Room experience.
To learn building & Set-up of plastic Forming Equipment (Dial).
WE 9-8100
Port Chester, N. Y.

AUTO BODY & FENDERMAN
Першоклясний.
Висока платня.
OTTO'S COLLISION
389 4th Ave.
Brooklyn, N. Y. — (cor. 6th St.)
SO 8-8102

ФАБРИЧНИЙ ПОМІЧНИК
Age 18-50.
Досвіду не потрібно.
Aluminum Storm Window Co.
Мусить говорити і розуміти по-англійськи.
Зайдіть до Mr. Epervary — 9-4.
EXCELLUM ALUMINUM PRODUCTS
102 4th Ave.
Garden City Park, L. I., N. Y.

ПРАЦЯ • Help Wanted—Female

MEN — WOMEN
Miscellaneous
Factory Work. 5 day week.
Some overtime
Steady Employment
Union Benefits
ST 4-7880
Ask for Mr. Taylor

МОНТЕРИ (-КИ)
Тільки досвідчені при „музичних" пудерничках.
KRYPO METAL SPINNING COMPANY
113-08 101st Ave.
Richmond Hill, Long Island
Tel.: VIrginia 9-4757

РІЗНЕ

ВЕЛИКИЙ ВИБІР
Квітів
Вазонків
Весільних китиць
Копів
КРАМНИЦЯ З КВІТАМИ
І. РОЖАНКОВСЬКОЇ
45 E. 7th St. New York, N. Y.
Tel.: SPring 7-1079

PROFESSIONALS

DR. ANNA MESSING
ЛІКАР З ВАРШАВИ
Косметика, лікарське усунення всіх вад цери, зайвого волосся, зморщок. "Facial Uplift" без операції.
Приймає після умови.
Телеф.: PLaza 7-1282
130 West 57 St., New York City

MISCELLANEOUS

ТЕПЕР МОЖНА ОДЕРЖАТИ в ЗДА
MORFOSA BEAUTY CREAM
"GUARDIAN of BEAUTY"
проти шкірних плям, прищів, веснянок і інших недомагань шкіри.
Уживати на ніч, щоб збудитися в повній красі.
Більшість жінок вживає MORFOSA.
Слоїчок
2 oz — $1.50

MORFOSA BEAUTY LOTION
Новий плинний "make-up на день.
Вистачить тільки кілька крапель, легко втирати на обличчі. Робить шкіру делікатною і повною краси. Є в чотирьох відтінках: natural, brunette, white and rachelle.
4 oz пляшка — $1.50
ЗАМОВЛЯЙТЕ СЬОГОДНІ:
THE NEWCASTLE LABORATORIES
Box 592, Dept. 4
Toronto, Ontario, Canada.

ПРАЦЯ • HELP WANTED FEMALE

МЕДСЕСТРИ —
не на повний час.
For staff duty
236 ліжок, загальний шпиталь. 4 год., 6 год. & 8 год. праці.
Порозуміться в бюрі.
MORRISTOWN MEMORIAL HOSPITAL
Morristown, N. J.; JErome 8-4500

ВІЗЬМУ ДОБРУ ЖІНКУ
для догляду дітей і домашньої праці в українську родину.
Гарна місцевість.
Окрема кімната і платня, після умови.
V. GREGOR
155 Neilson St.
New Brunswick, N. J.
CHarter 7-3276
вечером: ELliot 6-1888

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвідчені при пластичних простках.
TEDLEE PLASTICS
259 S. Regent St.
Port Chester, New York
WEstmore 9-3206

ЖІНКА
в середньому віці.
Праця в замну за дім.
Повна опіка над 6-річ. хлопцем.
Власна кімната.
Харч і мала платня.
Forest Hills, L. I.
Call: TW 7-5940

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвідчені при шлюбних суконках.
Добра платня.
Постійна праця.
TULIP FORMALS
209 W. 38th St., New York
Tel.: PE 6-2894

RESTAURANT

Повний обід від $2.85. Бенкети на 10-1,000 осіб. На бажання приватні залі. Спеціяльне меню на групові обіди, прийняття, весілля і т. д. Ревія-танці. Перекуски від полудня до 3-ої год.
CARL HOPPL'S — VA 5-6035
Valley Stream Park Inn.
Merrick Rd. Valley Stream, L. I.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ"

РОЗШУКИ

Пошукую ПЕТРА і МИХАЙЛА БОРИСА, з села Ясенів, пов. Броди.
Anna SKOP
2156 Waterbury Rd.
Lakewood 7, Ohio
USA
Заграничні часописи, прошу передрукувати.

Business Opportunity

Продаю
ҐРОСЕРНЮ і ДЕЛІКАТЕСЕН
Ціна дуже помірковано.
Ліз на 3 роки.
Місячний рент 60 долярів.
Телеф.: OR 7-1463
між 4-6 вечора.

ДЕЛІКАТЕСЕН — ҐРОСЕРІЯ
Холодні перекуски, морожені харчі, пиво, салати.
Дає $ 1,350.
Ідеальне для подружжя.
Продається тому, що власник живе в Джерзі.
Помірковано ціна.
Телеф.: GEdney 9-6615

LUNCHWAGON
Досконала нагода. Існує 30 р.
Оборот $750 і більше. 6 днів.
Рент $100. Продаж із втратою.
Власник відходить на пенсію.
1022 Atlantic Ave.
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MA 2-9839

ДЕЛІКАТЕСЕН — ҐРОСЕРІЯ
Досконала нагода.
Добре просперуючий бізнес до $1,800 тижнево, з помешканням, або без.
Помірковано ціна.
95-01 104th St.
Richmond Hill, L. I.
Tel.: VIrginia 9-5319

ХАРЧОВА КРАМНИЦЯ
6 днів.
6-кімн. апартамент нагорі.
Ідеальне для подружжя, або спільників.
Без посередництва.
Продається з втратою за $5,000.
Телеф.: HOllis 5-9678

BAR & GRILL
З мурованим будинком.
16 умебльованих кімнат.
Дає $1,200 тижнево.
Спільники не погоджуються.
Mc CABE'S
ES 2-9641

ПРОДАЖ ІЗ ВТРАТОЮ
Flushing
BAR & GRILL & PIZZERIA
Телеф. власника:
FL 9-9693

БУЧЕРНЯ
Добра нагода.
Давно заснована.
Продається із втратою.
Власник виїжджає.
Телеф.: MAin 2-0624
Brooklyn

РОЗШУКИ

Пошукую МИКИТУ ГРЕКА народж. 1906 р. в Басів Кут, коло Рівного, на Волині.
Моя адреса:
Wasyl SCHAMBEL
30 Obal Ave.
East Paterson, N. J.
Заграничні часописи, прошу передрукувати.

Пошукую ПЕТРА МІЩАНЧУКА, сина Степана, зі села Тудорів, пов. Копичинці, Зах. Україна. Пошукує:
I. KARACZ
30 Obal Ave.
East Paterson, N. J.
Заграничні часописи, прошу передрукувати.

МАРГАРЕТ, сестрінниця, що на Сибірі, шукає вуйків: КРУК АНДРЕВС, ЯКОБ, ГЕНРІХ, ЛОГАН. Писати на адресу:
Mary TANCHUK
511 W. Broom St.
Wilmington, Del.

Рідня зі села Чертіж, Дрогобицької області пошукує стрия, МИХАЙЛА СОКАЛЬСЬКОГО та ГАВРИЛА ЯКОВИЧА. Ласкаві зголошення до:
DRY-CLEANING STORE
314 Bedford Ave.
Brooklyn 11, N. Y.

БЕМКО СТЕФАН і ПАВЛО із села Вівся, пов. Бережани виемігрували до USA, стейт New York в роках 1913-14. Пошукує їх брат Томко Скиби́нський. Проситься ласкаво голоситись на адресу:
M. KULCZYCKYJ
1118 N. Hoyne Ave.
Chicago 22, Ill.

Пошукую ІВАНА КРІЧКІВСЬКОГО, з села Макови, Перемишлянського р-ну. Маю вістку від рідні з дому. Хто знав би дещо про нього, прошу писати на адресу:
Michael NYCH
108 E. Washington Ave.
Clifton Heights, Pa.

Пошукую рідного брата АНДРІЯ ПИЛАТЮК, із села Дрогомиль, пов. Яворів, Зах. Україна. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адресу:
Sophia WOLOSZYN
2247 W. 11th St.
Cleveland 13, Ohio

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

Фірма — „VIKING", — єдина
УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА СОДОВИХ ВОД,
оголошує продаж своїх напоїв в наступаючим літнім сезоном.
НАШІ ВИРОБИ Є З ПРАВДИВИХ ОВОЧЕВИХ СОКІВ. Доставляємо по домах, пікниках, гроцерніх, народних домах тощо.
Всім громадянам ОСОБЛИВО РЕКОМЕНДУЄМО багату на вітаміну "С" журавинну (КЛЮКВОВУ) СОДУ та СІТРО. — Замовляти по адресі:
VIKING SODA WORKS
87 GASTON AVE., GARFIELD, N. J.
Tel.: GRegory 3-3846
Власник: Іван ЛЮТИЙ-ЛЮТЕНКО з синами

ЛІКИ
НАЙВІДПОВІДНІШІ ДАРУНКИ
(Rimifon, Penicilin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine, Vitamins — Irgapyrin, Atothanyl
Хірургічний виряд, еластичні панчохи, бандажі — пояси і все потрібне для домашньої аптечки.
Висилається до всіх країн Европи.
Мито оплачується тут. Ґарантія достави.
• Спеціялісти европейських рецепт •
Пишіть або телефонуйте:
B. FELDMAN PHARMACY
111 AVE. A. & 7th STREET, NEW YORK CITY
Tel. OR 7-5980

НОВОЗАСНОВАНА АКЦІЙНА СПІЛКА
під керівництвом українських фахівців
POLY-IMPEX CORP.
WESTINGHOUSE BUILDING
150 Broadway, New York 36, N. Y.
Tel.: COrtland 7-2913
COrtland 7-2914
ПЕРЕВОДИТЬ — трансакції, що входять в засяг імпорту та експорту до всіх країн вільного світу;
ПЕРЕБИРАЄ — представництва;
ПОСЕРЕДНИЧИТЬ та ДАЄ — правні поради в закупі та збуті машин та технічних матеріялів (будівельних, електро-механічних, хемічних та електронічних).

УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА ФІРМА
виготовляє на замовлення нові футра та переробляє ужиткові футра по найновіших фасонах.

J. WUJKIW, Inc.
MFG. FURRIERS
111 E. 7th ST., NEW YORK 9, N. Y. — Tel. SPring 7-8710

УВАГА! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
► У МІСТІ НЮАРКУ ВІДКРИТА НОВА ◄
КРАМНИЦЯ ДЛЯ ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ
ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ.
- Висилаємо поживу, нову і ношену одежу, сукони, шкіряні і текстильні вироби, медикаменти і т. п. Вишліть своїм рідним і знайомим!
- Пакунки будуть доставлені до місця призначення протягом шости тижнів. Посилки вислані повітряною поштою будуть доручуватися протягом 7-10 днів.
- Висилаючий одержить особисту посвідку від відборця пакунка. Висилки пакунків і доручення ґарантується.
- Всі посилки повнотою оплачується тут включно з митом. Той, що одержить пакунок не буде нічого доплачувати.

КАНЦЕЛЯРІЯ ВІДКРИТА КОЖНОГО ДНЯ ВІД 9-ої ГОД. РАНКУ ДО 6-ої ГОД. ВЕЧОРОМ
В СУБОТУ ВІД 9-ої РАНО до 4-ої ГОДИНИ ПОПОЛУДНІ.
PACKAGE EXPRESS CO.
314 MARKET STREET NEWARK, N. J.
Тел.: (Newark) MItchell 2-2452
Зверніть увагу на нову адресу!
(Біля Пенсильвенія станції в місті Нюарку).

MISCELLANEOUS

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ! ● ЧИТАЙТЕ! ● ПОШИРЮЙТЕ!
„ОВИД"
Журнал літератури, мистецтва й політично-громадської проблематики.
НА БАЖАННЯ ВИСИЛАЄМО ОКАЗОВІ ПРИМІРНИКИ.
АДРЕСИ: OVYD — HORIZON
G. P. O. Box 1476 New York 1, N. Y.
2228 W. Chicago Ave. Chicago 22, Ill.

ШЕПЧУТЬ ДІТИ МАМІ В УШКО
КУПИ МЕНІ
„ПОПЕЛЮШКУ"
Ілюстрована казка в перекладі на укр. мову.

замовляйте вже, висилаючи 50¢ на адресу:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ДОБРІ НОВИНИ ДЛЯ ВСІХ ТИХ,
що хочуть висилати пакунки до всіх частин Европи.
Після великих зусиль нашої фірми, Intourist признав, що ужиткову одіж, повинно оцінюватися як ужиткову.
Від 1-го травня ужиткову одежу буде оцінюватися, як ужиткову в бюрах цієї фірми.
ЗА УЖИВАНУ ОДЕЖУ НЕ ТРЕБА ПЛАТИТИ, стільки, як за нову, але тільки так, як вона вартує.

ПАЧКИ
ДО ВСІХ ЧАСТИН ЕВРОПИ
PARCEL DEPARTMENT
GLOBE TRAVEL SERVICE
Для вигоди наших клієнтів маємо такі Відділи:

PHILADELPHIA 6, Pa. 716 Walnut St. Tel.: LOmbard 3-3455 Щоденно 9-5; в середи 9-8.	NEW YORK 23, N. Y. 1991 Broadway Tel.: LYceum 5-0900 Щоденно, вкл. суботи 9-5 (закрито в неділі).
CHICAGO 32, Ill. 4102 Archer Ave. Tel.: FRemont 6-6399 Щоденно 9-7; в суботи 9-5.	DETROIT 10, Mich. 6446 Michigan Ave. Tel.: TAsshmore 5-7560 Від понед. до четверга 9-6; п'ятниця і субота 9-9.
CLEVELAND 3, Ohio 1165 East 71st St. Tel.: UTah 1-0807 Щоденно 10-7; в суботи 10-5.	So. BOSTON, Mass. Room 10, Ellis Bldg. 409 E. Broadway Tel.: ANdrew 8-8764 Щоденно 9-5; четвер 9-7; субота 8-2.

Ви можете висилати харчові продукти, одежу, матеріяли на убрання, обув'я, ліки й інше. Кожний пакунок є забезпечений, а доставка ґарантована, без додаткових доплат. Кожний висилаючий пакунок одержить посвідку з підписом відборця.
Пакунки висилається зараз, без опізнень і доставляється так скоро, як тільки можливо.
Мито оплачується тут і відборець не доплачує вже нічого.
The Parcels Department of the GLOBE TRAVEL SERVICE має на складі, для вигоди наших клієнтів, різні матеріяли, харчові продукти й інші необхідні речі.
Ви можете висилати поштою пакунок до бюро — The Parcels Dept. of the GLOBE TRAVEL SERVICE і одержите негайно рахунок, а Ваша пачка буде прилаженa і без проволоки вислана на подану адресу.
Висилайте пакунки через агенцію, що має за собою 25 років доброї обслуги.
Пишіть за інформаціями і каталогами.

РІЗНЕ

АРКА, 48 E. 7ма вул. в Ню Йорку
(GR 3-3550)
єдиноке місце, де одержите креми краси „Міра"
п-і Малої з Шикаґо.

REAL ESTATE

НА ПРОДАЖ ДІМ
12 кімнат.
25 акрів землі.
Гаряча вода, огрів. на оливу, власна вода, гараж на 2 авта.
Коло хати маленьке озеро.
2 милі від Liberty.
Курник, стайні.
Добра нагода до винаймлення на літо.
Telephone: Liberty 1268M
J. Lisecki
Ferndale, N. Y.

ДОБРА НАГОДА!
ПРОДАЄТЬСЯ НОВИЙ ДІМ
4 кімн., кухня, веранда, гараж, газ. оп., 1 акр садиби, 1 бл. до автобусу, — $10,500.
7889 Woodlawn Drive
Spring Lake Park, Minn.
(8 м. від Миннеаполісу).

BROOKLYN
De Kalb Ave.
6-родинний дім.
Добрий дохід.
Телеф.:
HOllis 5-3515

GARDEN CITY
5-річ. Col. дім.
Плоский дах, цілий мурований.
Под. гараж, 3 лазнички, прибиральня, мод. кухня, дит. кімната, жалюзі, TV кімната, Вик. підвал з вбуд. барою. Жадає $48,500.
Власник: Pioneer 7-1631.
186 Whitehall Blvd.

MANHASSET
Зайдіть і огляньте казковий, рожами вкритий вхід, що веде до купна на ціле життя — 4 спальні, 1½ лазнички, багато особливостей.
Доск. морґедж.
Тільки $27,500.
Телеф. власника: MA 7-0753

ASTORIA
2 род. 2-річний мурований дім. Напів відокремлений.
2-4½ кімн. апартаменти.
Викінчені, 2 кімн. "street level" апартамент і гараж.
Близько комунікацій, шкіл і склепів.
30-14 23rd St. RA 1-1042

BETHPAGE
"New Cape Cod." дім
Чудове положення, близько церков і шкіл, 5 кімнат, поширене піддашшя з 2 вікнами, пов. підвал, з цементу, олив. огрівання, мосяжні рури, кахл. лазничка.
Ціна $14,990.
65 Cypress Ave., n. Steward Ave.
WElls 1-7318

HEMPSTEAD EAST, L. I.
Продаж із втратою, 4 бльоки до St. Marthas Church і школи.
Дім "cape cod" на 15×100, 4 спальні, 1½ лазнички, викінч. підвал, вхід до пивниці з-зовні, огор. патіо, 9×14, комбінов. охор. сіткові вікна і двері, близько склепів і комунікацій.
$15,500.
Телеф.: IV 1-4927

ELMONT
наріж. ¼ акр. посілість.
Гараж на 2 авта, 6-кімн. каліф. ранча, олив. пар. огрів., вел. вікна, 12×23 вітальня, соен. їдальня, 3 спальні, ках. лазничка, мод. кухня, альюм. охор. вікна і сітки, овоч. дерева, плос. патіо.
Ціна $19,990; 3 пари $11,000 готівки. 2-ий мортгедж. До зайняття.
Телеф. вечорами:
PRimrose 5-7108

ELMHURST
Новий 2-род. мур. дім. $28,500.
2 апарт., кожний 4½ кімнат.
Викінчений підвал на поземі вулиці. 2½ лазнички.
Гараж. Вбудована піч.
G. G. Train Elmhurst Ave. Station Model Home
78-19, 46th Ave, Tel.: AS 8-6784
вечорами: RA 8-8565

REAL ESTATE

FLUSHING MEADOWS PARK
в серці Квінсу.
Солідні муровані
1 і 2 родинні доми з гаражами:
1-род.: 6 кімнат, 1½ лазнички.
2-род.: 4 і 5 кімнатні апартаменти, 5% мортгеджу на 25 років.
Дороговказ: Horace Harding Express Way до 108th St. North до Van Cleef St. — скрутити направо і 3 бльоки до модел. дому.
Телефонувати до дому:
НА 9-8300
вечорами
IN 1-6662

BROOKLYN, FLATBUSH
Жадає $22,500; 9 кімнат, 2 кухні, 3 лазнички, відокремлений "frame" дім, 40 × 100, B'klyn College, мешк. дільниця. Вел. гараж на 2 авта, олив. огрівання, машина до прання. 2 холод. "air cond." і т. д.
Відкрито в суботу і неділю.
2112 Glenwood Road — NE 8-3629

HEMPSTEAD, L. I.
Дім "cape code", прик. гараж. 6 кімнат, їдальня, 1½ лазнички, відпоч. заля, комінок, тераса з сітками. Першоклясна зона, близько Hofstra College, школи і укр. кат. церкви. Низький податок, жадає — $21,500.
Телеф.: IV 9-2670

MISCELLANEOUS

ШКІРА — вже опакована! — Купіть і шліть Вашим Рідним в Европі.
Купуйте прямо по гуртовій ціні. Одержите нашу шкіру на верхи і золі, яка є в нашій країні, по гуртовій ціні. — Замовляйте спеціяльні ПАКУНКИ з ШКІРОЮ (великий розмір) в яких є матеріяли на верхи, золі, футрівка і шкіра до викінчування. — Чорний колір.
ШКІРА НА ВИСОКІ ЧОБОТИ — Ціна шкіри, яку висилаємо до Вас: 1 пара $13.00; 2 пари $25.00; 3 пари $35.00; 4 пари $45.00 — Ціна шкіри з висилкою до Европи вкл. пошт. оплату, мито і пересилку: 1 пара $32.00; 2 пари $50.00; 3 пари $67.00; 4 пари $82.00.
Ми можемо висилати спеціяльні пакунки з шкірою прямо до Европи, через аґента з дозволом в нашому місті. Ціни включають всі митні оплати, всі кошти пересилки і контролі та забезпечення ґарантії доставки.
Замовляйте сьогодні або зайдіть оглянути.
Відкрито цілий день в суботу
CONNECTICUT LEATHER CO.
75 Windsor St., Hartford, Conn. — Телефон: Jackson 2-2251

New Low Spring Prices!
НАПОВНІТЬ СВОЇ ПИВНИЦІ ТЕПЕР!
MAPLE
COAL & COKE Co.
ANTHRACITE — FUEL OIL — BITUMINOUS
OIL BURNERS — SALES and SERVICE
72-74 BOX STREET, BROOKLYN 22, N. Y.
EVergreen 3-4450
Deliveries to
MANHATTAN ● BRONX ● QUEENS
Власник: Т. КУДЛАК

РІЗНЕ

Новівідкрита українська ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ
ECONOMY
JEWERLY COMPANY, Inc.
335 E. 14th St., New York City
Tel.: GRamercy 5-7430
Імпортовані німецькі антени — $9.95

БЕЗПЛАТНІ КАТАЛОҐИ
книжок, музичних інструментів, платівок та стінних календарів, висилаємо на бажання.
UKRAINIAN BOOK STORE
10348 — 101 St., Edmonton, Alta. Canada

FARMS FOR SALE

ЗДАЄТЬСЯ В АРЕНДУ
14 акрова (2/3 ліс) ФАРМА
для хову курей,
або
ПРОДАЄТЬСЯ РЕЗИДЕНЦІЯ
на 5 кімнат та гараж.
30 миль на південь від Бостону в Halifax, близько "Robins Pond". Зацікавлених, прошу писати до
Steve BEZRIDNY
260 Metropolitan Ave.
Roslindale 31, Mass.

MISCELLANEOUS

Низькі оплати
АВТОВИХ ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ
для уважних водіїв.
STATE FARM MUTUAL
Home Office: Bloomington, Ill.
LOU GUTOWSKY
Agent
51-31 Broadway, Woodside, L. I.
RA 8-2629

ВИВЕЗЕННЯ СМІТТЯ
Відламки цементу з пивниці і городу.
Винайм. авта до винайму.
Телеф.: RA 8-3209

KINGSBRIDGE HEIGHTS NURSING HOME
Лікарня
Повна опіка над старшими, хронічно хворими і реконвалесцентами.
Помірковані ціни.
3422 Cannon Pl. Bronx 63, N. Y.
KI 8-0790

КУПЦІ І ТРАНСПОРТОВЦІ
Купуємо і висилаємо за океан. Наше Т-во купує по фабричних цінах. Транспортуємо, пакуємо, якщо потрібно, виробляємо лайсенс. Скора обслуга. Полагоджуємо все від купна до висилки.
UNITED SALES BUREAU
366 Broadway, N. Y.; WO 4-3255

BUY U.S. BONDS THROUGH PAYROLL SAVINGS!

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх.
Обслуга чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568